

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH
W GMINIE ŁĘKA OPATOWSKA NA ROK 2011**

Łęka Opatowska, Grudzień 2010

SPIS TREŚCI:

WSTĘP	1
DZIECI Z RODZIN DOTKNIĘTYCH ALKOHOLIZMEM	1
DIAGNOZA ŚRODOWISKA LOKALNEGO	2
CELE PROGRAMU	2
STRATEGIA DZIAŁANIA	3
KIERUNKI DZIAŁANIA I SPOSÓB REALIZACJI	3
Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu	3
Udzielenie rodzinom w których występuje problem alkoholowy pomocy psychofizycznej i prawnej	3
Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej dla dzieci i młodzieży	4
Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych	5
Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określających w ustawie o wychowaniu w trzeźwości przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego	5
Kontrola postrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	5
Kompetencje członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	6
PUNKTY SPRZEDAŻY NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH	6
FINANSOWANIE PROGRAMU	6
ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH	7
PRELIMINARZ WYDATKÓW WYNIKAJĄCY Z GMINNEGO PROGRAMU ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA 2011 ROK	7

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W GMINIE ŁĘKA OPATOWSKA NA ROK 2011

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest aktem prawnym w dziedzinie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w Gminie Łęka Opatowska, stanowi spis działań będących jednocześnie kontynuacją zadań własnych gminy w obszarze tych zagrożeń społecznych, do realizacji w 2011 roku.

Wstęp

Badania naukowe udowodniły, że alkoholizm jest jednym z największych zagrożeń dla normalnego funkcjonowania zarówno jednostki, jak i całego społeczeństwa. Nałóg alkoholowy to chroniczna, postępująca, przewlekła i nieuleczalna choroba, która występuje we wszystkich warstwach społecznych i wszystkich grupach zawodowych. Każdego dnia 3 miliony Polaków pije alkohol, z tej liczby milion doprowadza się codziennie do stanu nietrzeźwości. Stwierdzono również, że choroby wywołane nałogiem alkoholowym są spotykane u 50 % mężczyzn i około 10 % kobiet, które zgłaszają się do lekarzy. Za tą niepokojącą statystyką kryją się dziesiątki tysięcy ludzkich tragedii. Alkoholizm jest chorobą wyniszczającą nie tylko pijących, ale ich rodziny. Ważnym zadaniem samorządu terytorialnego jest także zadbanie o dostępność terapii dla osób uzależnionych.

Dzieci z rodzin dotkniętych alkoholizmem

Stwierdzić należy, że bardzo trudna jest sytuacja dzieci z rodzin alkoholowych. Żyją one z poczuciem ciągłego zagrożenia, cierpią i są ofiarami przemocy psychicznej i fizycznej. Wiele dzieci stara się utrzymać w tajemnicy picie swoich rodziców – wstydzą się, mają poczucie, że są gorsze, boją się i mają zaburzenia emocjonalne związane z lękiem, ukrywają i tłumią swoje emocje, czują się osamotnione, częściej zapadają na różne choroby, wcześniej uczą się, że nie mogą polegać na swoich rodzicach i przestają ufać innym ludziom, otaczający świat wydaje się wrogi i obcy. Szkody te nie mijają po uzyskaniu pełnoletniości i rozpoczęciu dorosłego życia. W wielu przypadkach osoby te będą borykały się z różnymi problemami określonymi jako syndrom **Dorosłego Dziecka Alkoholika** i wymagały profesjonalnej pomocy psychologicznej. Dorosłe Dzieci Alkoholików boją się przede wszystkim powtórzenia we własnym związku tego, co działo się w ich życiu rodzinnym.

Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych szacuje, że w Polsce żyje prawie 4 miliony dzieci, których rodzice nadużywają alkoholu, oraz 1,5 miliona dzieci alkoholików. Bardzo ważnym problemem staje się również coraz częstsze sięganie po alkohol przez dzieci i młodzież. Coraz więcej nastolatków pije, nie tylko piwo i wino, ale również wódkę. Powody sięgania przez dzieci po alkohol są bardzo różne. Chcą one: poczuć się dorosłymi, dopasować się do pijącego otoczenia, czuć się dobrze i być na luzie, uciec od problemów, wyrazić swoją potrzebę buntu, doznać przygody i ryzyka, zaspokoić ciekawość, przestać być nieśmiałym. Problem spożywania alkoholu jest bardzo poważny, gdyż do grona osób spożywających alkohol dołączają coraz młodsze dzieci. Bardzo ważnym zadaniem jest podjęcie konkretnych działań edukacyjnych i profilaktycznych, szczególnie wśród dzieci i

młodzieży, aby uchronić ich przed niebezpieczeństwem i ryzykiem uzależnienia od alkoholu poprzez zapewnienie im właściwej organizacji czasu wolnego.

Podstawy prawne regulujące zagadnienia z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych zapisane są w następujących aktach:

1. Ustawa z dnia 26. 10. 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2007r Nr 70 poz. 473 z póź. zm.)
2. Ustawa z dnia 08. 03. 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2001r, Nr 142 poz. 1591 z póź. zm.)
3. Ustawa z dnia 29. 07. 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z Nr 180 poz. 1493 z póź. zm.)
4. Ustawa z dnia 12. 03. 2004r o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2009r. Nr 175poz. 1362 z póź. zm.)

Diagnoza środowiska lokalnego

Gmina Łęka Opatowska liczy 12 miejscowości sołeckich, w których zamieszkuje łącznie **5.318** osób w tym do 18 roku życia **1.246**, osób powyżej 18 roku życia **4.072** osoby. Pod względem gospodarczym jest gminą rolniczo – przemysłową. W gminie funkcjonują 4 szkoły podstawowe w miejscowościach: Łęka Opatowska, Opatów, Siemianice, Trzebień oraz gimnazjum im Kardynała Wyszyńskiego w Opatowie. Istnieją również 3 przedszkola tj. w Łęce Opatowskiej, Opatowie, Siemianicach, 2 oddziały przedszkolne w Piaskach i Rakowie. Funkcjonują 2 Ośrodki Zdrowia w Łęce Opatowskiej i Opatowie.

Jak wynika z danych Komendy Powiatowej Policji w Kępnie na Terenie gminy Łęka Opatowska od stycznia 2010r do października 2010r ujawniono:

1. **25** kolizji drogowych.
 2. **16** nietrzeźwych kierujących pojazdami mechanicznymi.
 3. **13** interwencji domowych, gdzie stwierdzono przemoc w rodzinie.
 4. **8** przypadków kradzieży.
 5. **4** przypadki handlu narkotykami.
 6. **2** przypadki kradzieży z włamaniem.
 7. **1** przypadek wypadku drogowego.
- Nie stwierdzono przestępczości wśród nieletnich.

Cele programu

1. Ograniczenie i zmiana struktury spożycia napojów alkoholowych.
2. Zmiana zachowań i postaw mieszkańców, instytucji w gminie Łęka Opatowska w sytuacjach związanych z alkoholem.
3. Poszukiwanie skutecznych form kontroli prawnych i społecznych nad szkodliwymi formami postępowania osób uzależnionych.
4. Wdrażanie nowoczesnych form profilaktyki szczególnie wśród dzieci i młodzieży.
5. Zwiększenie skuteczności i dostępności terapii w zakresie nowoczesnych strategii i metod przeciwdziałania uzależnieniom.
6. Zmniejszanie rozmiarów naruszeń prawa na rynku alkoholowym.
7. Wspieranie szkół i instytucji w kreowaniu właściwych wzorców i popularyzacji zdrowego stylu życia. Promowanie postaw społecznych ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Strategia działania

1. Przeprowadzenie szkoleń i innych form doskonalenia dla osób i podmiotów zajmujących się kreowaniem właściwych postaw wśród dzieci i młodzieży.
2. Doskonalenie wiedzy członków Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie zapobiegania i rozwiązywania problemów alkoholowych.
3. Racjonalne i elastyczne ograniczenie dostępu do alkoholu i tytoniu oraz kontrolowanie podmiotów działalności gospodarczej związanej ze sprzedażą i konsumpcją napojów alkoholowych pod względem jej zgodności z obowiązującymi przepisami.
4. Profilaktyczne oddziaływanie na postawy i umiejętności ważne dla zdrowia psychicznego, fizycznego i trzeźwości.
5. Rozpowszechnianie profilaktycznych programów informacyjnych i psychoedukacyjnych dla dzieci i młodzieży.
6. Zwiększenie dostępności i skuteczności terapii dla osób uzależnionych i ich rodzin.
7. Udzielanie rodzinom, u których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej, prawnej a w szczególności w wypadkach przemocy.
8. Kontrola przestrzegania prawa w zakresie obrotu napojami alkoholowymi, w szczególności dotyczących: sprzedaży napojów nieletnim, nielegalnego obrotu napojami alkoholowymi.
9. Wspieranie organizacyjne i finansowe:
 - a) instytucji i organizacji podejmujących działania zapobiegające powstawaniu uzależnień w tym w szczególności zajmujących się organizowaniem czasu wolnego dla dzieci i młodzieży,
 - b) działań podejmowanych przez szkoły, a przyjętych w swoich planach na rzecz promowania życia bez nałogów,
10. Współpraca z Posterunkiem Policji, Komendą Główną Policji, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej oraz szkołami z terenu gminy.

Kierunki działania i sposób realizacji

Zadanie

I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

1. Prowadzenie zajęć informacyjnych z osobami uzależnionymi i członkami ich rodzin.
2. Informacje o chorobie alkoholowej oraz możliwościach leczenia osób uzależnionych.
3. Nawiązanie współpracy z podstawową opieką zdrowotną w zakresie stosowania metody wczesnego diagnozowania i krótkiej interwencji wobec osób nadużywających alkoholu.
4. Współpraca z certyfikowanym konsultantem dla rodzin uzależnionych.

Odpowiedzialni za realizację

Pełnomocnik Wójta ds. realizacji gminnego programu, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Termin realizacji

Cały rok 2011.

II. Udzielenie rodzinom w których występuje problem alkoholowy, pomocy psychofizycznej i prawnej.

1. Prowadzenie edukacji społecznej (ulotki, broszury, plakaty).
2. Zorganizowanie szkoleń dla rodziców z zakresu uzależnień.
3. Prowadzenie działań w zakresie podejmowania przez osoby uzależnione leczenia poprzez:
 - przygotowanie informacji o osobie uzależnionej i jej rodzinie,
 - przeprowadzanie rozmów z osobami uzależnionymi,
 - kierowanie na badanie celem uzyskania opinii o stopniu uzależnienia,
 - kierowanie wniosków do sądu o zobowiązanie osoby uzależnionej do podjęcia leczenia zgodnie z opinią biegłego,
4. pomoc dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym poprzez:
 - stworzenie systemu pomocy psychologicznej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym,
 - tworzenie i wspieranie działalności świetlic opiekuńczo-wychowawczych i wiejskich,

Odpowiedzialni za realizację

Pełnomocnik Wójta we współpracy z Dyrektorami szkół, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, opiekunowie świetlic.

Termin realizacji

Cały rok 2011

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej dla dzieci i młodzieży.

1. Włączenie zagadnień wychowania w trzeźwości do programów pracy wychowawczej w szkołach.
2. Organizowanie i prowadzenie w szkołach i gimnazjum programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży oraz ich rodziców. Udział w programie „ZACHOWAJ TRZEŻWY UMYŚŁ”
3. Zorganizowanie wypoczynku (letniego, zimowego) różnego rodzaju wyjazdów dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemami alkoholowymi, oraz zorganizowanie form spędzania czasu wolnego, poprzez prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, zakup sprzętu sportowego dla sal i boisk, placów zabaw.
4. Organizowanie integracyjnych spotkań dla dzieci z rodzin z problemami i innych dzieci.
5. Wspomaganie konkretnych programów edukacyjnych i profilaktycznych podejmowanych przez Dyrekcję Szkół na podstawie przedłożonych projektów.
6. Organizowanie imprez trzeźwościowych.
7. Współdziałanie z Policją, Ośrodkami Pomocy Społecznej, Sądami, Kuratorami, Prokuratorami, w zakresie wdrażania procedury „Niebieska Karta”
8. Współudział w lokalnych i ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Odpowiedzialni za realizację

Dyrektorzy szkół, pedagog, Pełnomocnik Wójta, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Termin realizacji

Cały rok 2011.

IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

1. Budowa systemu wsparcia współpracy, wymianę doświadczeń i informacji.
2. Wspieranie instytucji realizujących działania profilaktyczno-terapeutyczne w zakresie Wychowania w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi.
3. Wspomaganie działalności organizacji młodzieżowych, klubów sportowych, promujących zdrowy styl życia i abstinencji.

Odpowiedzialni za realizację

Pełnomocnik Wójta, Wójt Gminy, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Termin realizacji

Cały rok 2011.

V. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określających w ustawie O wychowaniu w trzeźwości przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Wójt Gminy może w drodze upoważnienia wskazać osobę do reprezentowania gminy przed sądem w charakterze oskarżyciela posiłkowego.

Odpowiedzialni za realizację

Wójt Gminy, Pełnomocnik Wójta, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Termin realizacji

Cały rok 2011

VI. Kontrola postrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

1. Zakaz reklamowania napojów alkoholowych.
2. Przestrzeganie zasad na terenie gminy Łęka Opatowska miejsc spożycia i podawania napojów alkoholowych.
3. Informacje o szkodliwości spożywania alkoholu.
4. Zakaz sprzedawania napojów alkoholowych nieletnim i nietrzeźwym.
5. Kontrola sprzedaży napojów alkoholowych (do prowadzenia kontroli upoważnione są: organ wydający zezwolenie, lub na podstawie jego upoważnienia członkowie Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych).

Odpowiedzialni za realizację

Wójt Gminy, Pełnomocnik Wójta, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Termin realizacji

Cały rok 2011.

VII. Kompetencje członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Budowanie gminnego programu na podstawie diagnozy lokalnych problemów, potrzeb i zasad.
2. Prowadzenie kontroli punktów sprzedaży w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia.
3. Prowadzenie rozmów motywacyjnych do podjęcia leczenia osób uzależnionych i wsparcie dla osób współuzależnionych.

Odpowiedzialni za realizację

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Termin realizacji

Cały rok 2011

Punkty sprzedaży napojów alkoholowych

Na terenie Gminy Łęka Opatowska na dzień 30. 11. 2010r zarejestrowano 28 punktów sprzedaży napojów alkoholowych w tym 20 punktów sprzedaży napojów alkoholowych w sklepach i 8 punktów sprzedaży w gastronomii.

Sprzedaż alkoholu do 4,5 %

Sprzedaż detaliczna	20 punktów
Sprzedaż gastronomiczna	8 punktów

Sprzedaż alkoholu od 4,5% do 18%

Sprzedaż detaliczna	18 punktów
Sprzedaż gastronomiczna	4 punkty

Sprzedaż alkoholu powyżej 18%

Sprzedaż detaliczna	18 punktów
Sprzedaż gastronomiczna	5 punktów

Finansowanie Programu

Na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeznaczają się dochody z opłat uzyskanych za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Dochody te mogą być wykorzystane jedynie na realizację przyjętego programu.

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Podstawą wynagradzania członków Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych są wykonywane czynności i zadania wynikające z Ustawy o Wychowaniu w Trzeźwości i Przeciwdziałania Alkoholizmowi.

Podstawą do wypłacenia wynagrodzenia stanowi lista obecności potwierdzona podpisem członka Komisji.

Członkom komisji za udział w każdym posiedzeniu przysługiwać będzie wynagrodzenie w kwocie 120,00 zł brutto.

Osoby wchodzące w skład komisji nie będące pracownikami Urzędu Gminy Łęka Opatowska korzystają z delegacji na zasadach jak inni pracownicy Urzędu Gminy.

PRELIMINARZ WYDATKÓW wynikający z Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2011 rok

Rodzaje przedsięwzięcia

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Planowana kwota
8.000,00 zł

Udzielanie rodzinom w którym występuje problem alkoholowy pomocy psychofizycznej i prawnej.

Planowana kwota
16.000,00zł

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej dla dzieci i młodzieży.

Planowana kwota
35.000,00zł

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Planowana kwota
5.000,00zł

Działalność Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Pełnomocnika Wójta gminy: wynagrodzenie, zakup materiałów biurowych, szkolenia – komisji i pełnomocnika

Planowana kwota

11.000,00zł

W roku 2011 planowana wysokość wydatków na realizację w/w programu wynosi **75.000,00zł.**